

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ธรรมะเพื่อให้หัวใจเราเริ่มเย็นเป็นสุข ให้หัวใจเราเข้มแข็ง ถ้าหัวใจเข้มแข็ง มันมองโลกนี้ด้วย เห็นใหม่ อยู่กับโลกโดยความไม่ติดโลก เราต้องเกิดมาอยู่กับโลกอยู่แล้ว เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมากับโลก เราต้องอยู่กับโลก

เวลาโลก เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนาะ เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติชีวิตนี้สั้นนัก เหมือนหยับแคด ชีวิตนี้สั้นนักเนาะ อายุขัยเราแป๊บเดียว วันคืนเดือนปีล่วงไปๆ ฉะนั้น แต่ชีวิตของเราทั้งชีวิตเราว่ายยาวไกลนัก เวลาเราตกทุกข์ได้ยาก เวลาปากกัดตีนถีบ เราพยายามสร้างความมั่นคงของชีวิตของเรา ชีวิตนี้มันยืนยาวนัก วันเวลาล่วงไปช้านัก แต่คนมีความสุข วันเวลามันล่วงไปแป๊บเดียวๆ

ฉะนั้น ถ้าคนมีคุณธรรมในหัวใจเนาะ ชีวิตนี้สั้นนักเหมือนหยับแคด มันสั้นนัก นิดเดียวเท่านั้นแหละ แต่เวลาชีวิตของเราในความเป็นอยู่ของเรามันยืนยาวไป ยืนยาวของเรา ยืนยาวเพราะความทุกข์ความยาก มรณภัยมันมาถึงเนาะ เวลามรณภัยมาถึง เราจะเอาอะไรเป็นที่พึ่ง ถ้ามรณภัยมาถึงเรา ความต้องพลัดพราก ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถ้าชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด แล้วพลัดพรากมาจากไหนล่ะ เวลาเกิดมาเราเกิดมาจากอะไร เวลาเกิดมาเราไม่เข้าใจว่าเราเกิดมาจากไหน

เกิดมาจากพ่อจากแม่ทั้งนั้นแหละ เวลาเกิดจากพ่อจากแม่แล้ว สิทธิเสรีภาพ มันต้องมีความเสมอภาคๆ แต่เวลาทำคุณงามความดีความชั่ว ใครทำมาล่ะ เวลาว่าเสมอภาคๆ เราอ้างอิงว่าเสมอภาคไป ประชาธิปไตย ประชาธิปไตยต้องมีความเสมอภาค...มันเสมอภาคที่ไหน แม้แต่เสียงในรัฐสภา เห็นใหม่ วิปคุ่มเสียงมันสั่งให้ยกซ้ายยกขวา มันสั่งทั้งนั้นแหละ แล้วสิทธิเสรีภาพๆ นี้เราคิดว่าอยากได้เป็นแบบนั้น

ฉะนั้น เวลาเกิดมาเราบอกว่าเราเกิดมาด้วยความเสมอภาคๆ แต่คนเราเกิดมานะ นี้ว่าคนเรายังไม่เท่ากัน ความเกิดมาของคน เห็นใหม่ บุญกุศลพาเกิด เวลาบุญกุศลพาเกิด เกิดมาแล้ว

ประสบความสำเร็จในชีวิต เกิดมาแล้วมีคุณงามความดีของเรา แล้วคุณงามความดีของเรา เราเอามาทำอะไร ถ้าเอามาทำคุณงามความดีสืบต่อเนื่องกันไป กุศลพาเกิด เวลาบุญกุศลขึ้นมา ทำต่างๆ มันก็มีความประสบความสำเร็จทางชีวิต ชีวิตของเรามันก็ไม่ทุกข์ยากจนเกินไปนัก มันก็มีที่พึ่งอาศัย เราทำบุญกุศลกันเพื่อสิ่งนี้ไง

กลิ่นของศีลหอมทวนลม คุณงามความดีของเราหอมทวนลม คุณงามความดีของเรา สุจริตธรรม เห็นใหม่ ความสุจริตเป็นเกาะกำบังภัยของเรา ความสุจริตของเรา ความสุจริต ความสะอาดบริสุทธิ์ของเรามันเป็นเกาะกำบังภัยของเรา ชีวิตของเรามันไม่ทุกข์ร้อนจนเกินไปนัก

แต่ถ้ามันเป็นการทุจริตล่ะ เราไม่กล้าเข้าสังคมสิ่งใดเลย เราจะไม่กล้าเผชิญหน้าสิ่งใดเลย เพราะจิตใจของเรามันไม่มีความจริงในหัวใจของเราไง ถ้ามีความจริงในหัวใจมันจะไปห่วงไหวอะไร มันอยู่ที่ไหนมันก็อยู่ของมันได้ แล้วถ้ามันอยู่ของมันด้วยเอกเทศของมัน มันมีความสุขมากที่สุด

โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้มันไม่มีสิ่งใดที่เขาจะยอมรับความจริงกันหรอก แล้วจะให้คนยอมรับนะ ยิ่งคนโง่เขลาเบาปัญญาเขาไม่รู้อะไรหรอก หลวงตาสอนบ่อย เขาโค ขนโค คนโง่กับคนฉลาดใครมากกว่ากัน โลกนี้ฉลาดก็คน มีแต่คนโง่ทั้งนั้นแหละ

หลวงปู่ฝั้นท่านพูดไว้เอง “เวลาพุทธธรรมะกันนะ พุคตินิพพานทั้งนั้นแหละ แต่ผมบนหัวมันยังสละไม่ได้เลย แม้แต่ผมบนหัวมัน มันยังสละไม่ได้เลย แต่คุณมรรคผลนิพพานทั้งนั้นแหละ”

นี่คนโง่เขลาเบาปัญญาเราต้องเอาอะไรไปให้เขายอมรับ ไม่ต้องไปสนใจเขาหรอก โง่ก็คือโง่อย่างนั้น โง่เขลาเบาปัญญาก็คือโง่เขลาเบาปัญญาอย่างนั้นแหละ แต่ถ้าเรามีความสุจริตของเราในหัวใจของเรา มันอยู่ที่ไหนมันก็เป็นความสุขของเราใช้ใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ในป่า อยู่ในป่า ถึงที่สุดแล้วตายในป่า มันมีความสุขความสงบระงับ มันจะมีอะไร มันไม่มีอะไรหรอก แต่ทางโลกเขาตื่นตื่นกันไปเอง กลิ่นของศีลหอมทวนลม

พูดถึงมรณภัยนะ ถ้ามรณภัยมาถึงเรา เราไม่มีที่พึ่งที่อาศัยเลย เราไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติของเราเลย แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอน “มรณานุสติ” คนเราระลึกถึง

ความตายแล้ว เห็นไหม คนเราเกิดมาต้องตายทั้งหมด ถ้าตายทั้งหมดแล้วมันจะมีสมบัติสิ่งใดติด
ไม้ติดมือเราไป ถ้าจะมีสมบัติติดไม้ติดมือ เราชะลิกถึงความตาย คนเราชะลิกถึงความตาย เขา
บอกระลิกถึงความตายแล้วมันมีแต่ความเศร้าหมอง มันไม่ส่องใส มันไม่รื่นเริง ต้องคิดถึงนุ่นนะ
ต้องคิดถึงวิมาน หอสวรรค์ชั้นฟ้า นุ่นนะ คิดแล้วมันจะรื่นเริงใจ

คูลี ทางโลกเขาประกอบสัมมาอาชีพะกัน ธุรกิจของเขา เขาคิดของเขา โครงการของเขา
ใหญ่โตมาก เขาคิดของเขาแล้วเขาก็มีความสุขของเขา เขามีความรื่นเริงของเขา เวลามรณภัย
มาถึงนะ มันคอดก มันไปไหนไม่ถูก สมบัติเราสร้างมาขนาดนี้ เราต้องพลัดพรากจากมันไป
แล้วเราจะมีอะไรไป มันสร้างจินตนาการของมันไปนะ โอ้อโฮ! วิมานชั้นฟ้า นุ่นนะ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้มรณานุสติ ระลิกถึงความตาย คนเราชะ
มรณภัยมันมาแล้วมันมีแต่ความทุกข์ความยาก มันไม่มีสิ่งใด มันเศร้า มันเหงามันหงอย เห็น
ไหม แต่ถ้ามรณานุสติ ระลิกถึงความตายของเรา คนเรามันต้องทั้งนั้นแหละ ถ้าคนเราต้องตาย
แล้วเราจะทำคุณงามความดีสิ่งใดกับเรา คนเราต้องตายทั้งนั้น เขาก็ต้องตาย เราก็คงต้องตาย เห็น
ไหม มรณานุสติเวลาชะลิกถึงเขาก็ตาย แล้วเขาห่อหิมของเขา เขาไม่คิดว่าชีวิตเขาจะสั้นลง
เมื่อไหร่ เขาทำอะไรก็ทำแต่วิมานชั้นฟ้าของเขา คิดแต่ห่อหิมทะเลเยอทะเลยานของเขาไป เขามีแต่
ความทุกข์ความยากของเขาทั้งนั้นแหละ แล้วเขาไม่มีสมบัติสิ่งใดติดตัวของเขาไปเลย

แต่ของเรา มรณานุสติ เราชะลิกถึงความตายของเราตลอดเวลา เราก็อำนาจหน้าที่การงานของ
เราไป เราทำแล้วเราทำทั้งไว้กับโลก เราทำทั้งไว้ให้กับชาติให้กับตระกูลของเรา เราทำไว้เพื่อ
ความมั่นคงของตระกูล เราทำไว้เพื่อความมั่นคงของชีวิต แต่ชีวิตเราต้องพลัดพรากจากมันไป นี่
เราทำไว้เพื่อประโยชน์ เราก็คงต้องตายจากมันไป เราจะไปเคื้อครื้ออะไรกับมันล่ะ

เราทำแล้ว ทำแล้วประสบความสำเร็จมันก็ประสบความสำเร็จ ทำแล้วไม่ประสบ
ความสำเร็จก็ไม่เห็นเป็นอะไร มันทำแล้วมันสบายใจ มันสบายใจของมัน เห็นไหม มันไม่มีสิ่ง
ใดต้องมาแบกหามใจ มันไม่ใช่วิมานชั้นฟ้า นุ่นนะ ของจันๆ กอดมันไว้ มันมีแต่ความทุกข์ความ
ยาก อำนาจมีแต่กองไฟ วิ่งเข้าไปหามันแล้วกอดมันไว้แล้วบอกว่าร้อนๆ แต่ก็วิ่งเข้าไปหามัน
อยู่ไฉน

แต่เราทำหน้าที่ของเรา ไฟก็เอามาใช้หุงข้าวหุงหาอาหารของเรา ไฟก็มาใช้เพื่อแสงสว่าง
ของเรา ไฟก็มาใช้เพื่อธุรกิจของเราไฟ ไฟก็คือไฟ เราเอามาใช้ประโยชน์ เราไม่เคื้อครื้อนไปกับ

มัน นี่มันเป็นอำนาจ อำนาจก็เก็บไว้เพื่อประโยชน์ มันทำแล้วเราต้องตายจากมันไป มันจะไป ตื่นเต้นอะไรกับมันล่ะ เขาไม่มาแย่งชิงของเรา เราก็ต้องไปจากมันอยู่แล้ว ใครจะมาแย่งชิงก็แย่ง ชิงมันไปลิ ของเขาเขาก็เอาไป ไม่ใช่ของเขาก็ของเราทั้งนั้นแหละ

มรณานุสติ มันเป็นประโยชน์ใหม่ แต่ถ้ามรณภัยมา แต่เราไม่มีสติปัญญาเลย เราฟัง ธรรมๆ ฟังธรรมอะไรกัน เราฟังธรรมอะไร เราฟังธรรมแล้ว เห็นใหม่ ทางโลกเขาบอกว่าทำบุญ กุศลเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต มันก็ประสบความสำเร็จในชีวิตจริงๆ นั่นแหละ จริงๆ เพราะอะไร บุญก็คือบุญ ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว เราทำคุณงามความดีของเรามันจะไป ไหน มันก็ความดีของเราทั้งนั้นแหละ แต่ความดีที่หยาบ ความดีที่เป็นวัตถุ ความดีที่ได้ประสบความสำเร็จเป็นอามิส

แต่ความดีของเรา ความดีที่เสียดสละ จิตใจที่มันผ่องแผ้ว จิตใจนี้เป็นสมบัติของเรา เวลา เกิดเอาอะไรมาเกิด ปฏิสนธิจิตเกิดในใจ ในน้ำครำ ในโอปปาทิกะ กำเนิด ๔ จิตนี้มันมาเกิด เกิด แล้วก็มาหลงไหลกับมัน เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอะไร? สอนเรื่องให้เข้าใจตัวเอง ตัวเองเข้าใจตัวเองแล้ว ตัวเองไม่ติดสิ่งใดแล้วมันเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าไม่เข้าใจตัวเอง ตัวเองไม่มีค่าเลย สมบัติมีค่าทั้งหมด เกิดมาแล้วก็อยากให้เรายอมรับ อยากให้ คนเขาเชิดหน้าชูตา

เขาเชิดหน้าชูตา กับ จิตใจเราเชิดหน้าชูตา มันต่างกันมากเลย เขาเชิดหน้าชูตา คนโง่ คน โง่เขลาเขาปัญญา มันจะรู้อะไร เอาเงินไปแจกมัน มันก็ว่าคนดีทั้งนั้นแหละ คนไหนรวยมาก็ยก มือไหว้เขา ไม่รู้ว่ามันดีหรือชั่ว ไหว้มันไปแล้ว

ถ้ามันเป็นความดีของเรา ใครจะไหว้ไม่ไหว้มันเรื่องของเขา ไม่ต้องไหว้กุหลาบ ไม่ต้อง สนใจกุหลาบ ของกู กูมีดีของกูเอง มึงไม่ต้องยุ่งกับกุหลาบ ไม่สนเลย ไม่สนเลย แล้วดีชั่วก็ของ กูทั้งนั้นแหละ ดีชั่วก็ใจของเรา มันไปตื่นเต้นอะไรกับเขา เห็นใหม่ นี่มรณานุสติ

มันไม่จำเป็นหรอก เพราะความลับไม่มีในโลก เราจะดีเราจะชั่วขนาดไหน คนโง่ไม่รู้กับ เราหรอก แต่เรารู้ เรารู้ ทำดีทำชั่วเราทำกับหัวใจ ความลับไม่มีในโลก เรารู้

หลวงตาท่านสอนบ่อย ถ้าเรายังค้นคว้าหาความบกพร่องของเราในใจได้ "ไอ้คนที่จะติฉิน นินทาเราไม่ติฉินนินทาเรา ไม่มีเลย"

แม้แต่ความบกพร่องเรายังค้นหาของเราได้ แต่ถ้าเราค้นหาความบกพร่องในหัวใจของเราไม่ได้ ใครจะติฉินนินทาทำอะไรให้มันติฉินนินทาไป ถ้าเราค้นคว้าหาความบกพร่องในหัวใจของเราไม่ได้ แล้วถ้าเราค้นคว้าหาความบกพร่องในหัวใจของเราไม่ได้ เราจะทำอย่างไรละ

พุทธโธ พุทธานุสติ ปัญญาอบรมสมาธิ ความรุ่มเย็นเป็นสุขในหัวใจของเรา เรารู้ เรารู้จักกันของเราขึ้นมาเอง ถ้ามันจะสงบระงับ มันก็สงบระงับด้วยความเป็นจริงของมัน ถ้ามันเกิดมีปัญญาขึ้นมา ปัญญามันแยกแยะขึ้นมา ปัญญามันจะค้นคว้าของมัน ถ้าปัญญาเป็นจริงของมันขึ้นมา มันค้นคว้า มันดูแลของมัน

ความบกพร่องในหัวใจของเรา ใครจะมารู้ดีไปกว่าเรา เราจะรู้ดีของเราทั้งนั้นแหละ ถ้าเรารู้ดี เราแก้ไขของเรา เราจะใช้ปัญญาของเรา เราแก้ไขของเรา สิ่งนี้มันเป็นประโยชน์กับเรา

ภาวนามยปัญญา ปัญญามันเกิดขึ้นมาจากเรา สมบัติอย่างนี้สมบัติของโลกเขาหากัน เขาค้นคว้ากันเพื่อประโยชน์กับเขา วิชาชีพมันก็เป็นอันหนึ่ง วิชาชีพที่มีคุณธรรม ธรรมาภิบาลๆ ทำคุณงามความดี แต่ถ้ามันเป็นอกุศล คุณติ เราทำสิ่งใดถ้ามันเป็นความขาดตกบกพร่อง สิ่งนั้นมันก็เป็นวิชาชีพทั้งนั้นแหละ วิชาชีพมันก็ยังมิดมีชั่วของมัน มันก็มีความถูกความผิดของมันโดยธรรมชาติของมัน

เวลาเราปฏิบัติของเราขึ้นมา ในหัวใจของเราขึ้นมา เรามีปัญญาของเราขึ้นมา มันก็มีกุศล อกุศล อกุศลมันเป็นปัญญาของเรา มันเป็นความรู้สึกนึกคิดในหัวใจของเรา แต่อกุศลมันไม่มีสัมมาสมาธิ มันไม่มีสติปัญญา มันไม่เข้าใจของมันหรอก มันก็ซัดลากของมันไป พอซัดลากของมันไป ปัญญาอย่างนี้ปัญญาของใครละ? ปัญญาของมารไง อวิชาคือความไม่รู้ไง

แต่ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมา มันมีสติของมัน คุณติ ความขาดตกบกพร่องในใจใครเป็นคนรู้? ก็เราเป็นคนรู้ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิเรารู้ว่านี่สัมมาสมาธิ ใสนี้ทำสมาธิของเราขึ้นมา เราก็บอกไอนี้มันคืออะไร มันคืออะไร...มันคืออะไร เอ็งไม่รู้ ถ้ารู้เอ็งจะถามทำไม ถ้าเอ็งรู้ขึ้นมามันก็เป็นความจริงสิ เอ็งจะถามทำไม นี่ถ้ามันถามขึ้นมา เห็นไหม ความขาดตกบกพร่องของเรา เรารู้ของเราเอง เราหาของเราเอง มันก็เป็นความจริงของเราขึ้นมา

แล้วถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา ภาวนามยปัญญาขึ้นมาเรารู้ มันชัดเจน มันมีสติ มีสมาธิ มันมีปัญญา มีสติ ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมันรู้ได้อย่างไร...มันไม่รู้ได้อย่างไร ถ้ามันรู้ของมัน นี่มรรคญาณ มันเกิด ถ้ามันเกิด มันเป็นปัญญาความจริงของมัน

ความขาดตกบกพร่องในใจของเรา ถ้ามันมีจริงขึ้นมา เราไปค้นคว้าขึ้นมาเอง เราทำของเราขึ้นมาเอง มันเป็นประโยชน์กับเราขึ้นมาเอง มันจะขาดตกบกพร่องไปไหนล่ะ ถ้ามันไม่ขาดตกบกพร่องในหัวใจแล้ว เรารู้ของเราเอง แล้วใครจะติฉินนินทามันเรื่องของเขา ไร้สาระ นี่ใจมันไม่หวั่นไหวไปกับโลก เห็นไหม แต่ถ้ามันขาดตกบกพร่องจากในใจ มันหวั่นไหว แล้วมันก็รอกคนมาค้ามัน

คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก เห็นไหม เขาบอกไปวัด วัดนั้นคนเยอะแยะเลย มันโง่หรือมันฉลาด มันไปโดยกระแสน้ำหรือมันไปด้วยหัวใจของมัน ถ้ามันไปด้วยหัวใจของมัน ใจของมันมีค่า ใจมีค่าเพราะอะไร ถ้ามันเป็นกุศล ใจมันจะมีค่า ถ้าเป็นอกุศล มันไหลไปตามกระแสนั้นแหละ แล้วคนโง่มาก คนฉลาดมาก ไม่ต้องไปสนใจ คนโง่ก็ไปประสาของมันนั่นล่ะ มันจะไปไหนของมัน ไอ้คนฉลาดอยู่คนเดียวก็ช่างมัน ไม่มีเลยก็ไม่เป็นไร ขอให้มันฉลาดขึ้นมาเถอะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์องค์เดียวเท่านั้นแหละ เป็นครูสอน ๓ โลกธาตุ องค์เดียวเท่านั้น องค์เดียวเท่านั้น เอก์ นาม ก็ หนึ่งไม่มีสอง หนึ่งเดียวเท่านั้น ไม่จำเป็น ไม่จำเป็นทั้งนั้น

ถ้าไม่จำเป็น เห็นไหม มรณภัยเข้ามาแล้วมันจะรู้ตัวนะ เรื่องของใคร เรื่องของคนอื่น เรื่องของเขา เรื่องของเรา ใจของเรา มรณภัยมันเข้ามามันจะหวั่นไหว มรณานุสติ มรณานุสติจะทำให้จิตใจร่มเย็น จิตใจร่มเย็นเพราะอะไร จิตใจร่มเย็นเพราะเรายังมีชีวิต ยังมีความรู้สึก ความรู้สึกนี้จะสัมผัสธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สติ สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ ศิล สมาธิ ปัญญา ในเมื่อถ้ามันยังมีความรู้สึกอยู่ คนยังมีชีวิตอยู่ เห็นไหม ความรู้สึกนี้สัมผัสธรรมๆ มันได้แก้ไข

เกิดมาเป็นมนุษย์นี้มีคุณค่ามาก เกิดมาเป็นมนุษย์เพราะมันมีหัวใจ มันมีความรู้สึกอันนี้ ความรู้สึกนี้มันสัมผัสสุข สัมผัสทุกข์ สัมผัสสมรรถญาณ สัมผัสสังขารธรรม แล้วมีสติมีปัญญาได้รักษาได้ดูแล ได้พัฒนามันขึ้นไป เห็นไหม นี่ไง มรณานุสติมันทำให้เราได้สัมผัสไป องค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้ไปเที่ยวป่าช้า สอนให้ไปดูคนอื่นตาย สอนให้ไปดูคนอื่นตายก่อน แล้วมึงก็ต้องตาย แล้วมึงก็ต้องตายมึง มึงจะเอาอะไรช่วยเหลือตัวมึง นี่มันจะเกิดสติ มันจะเกิดปัญญา จิตใจนี้ได้สัมผัส มันมีคุณค่าตรงนี้

ฟังธรรมเพื่อเหตุนี้ เรามาทำบุญกุศลกัน ทำบุญกุศลเพื่อให้หัวใจมันพัฒนา ให้มันมีเหตุมีผล มันยอมรับความจริงขึ้นมา แล้วฝึกมันๆ ฝึกใจของเราเอง อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เอวัง